

τον μὲν πάντες ἐξελεῖν, καὶ ὑπερβῆναι τὰ τεῖχη τῶν πο-
 λεμίων, ἣν δύνωνται βιάσασθαι, εἰσηγησαμένων τὴν πετ-
 ραν αὐτοῖς, Θεαινέτετε τῷ Τιμίδῃ, ἀνδρὸς μάντεως, καὶ
 Εὐπολπίδῃ τῷ Δαϊμάχῃ, ὃς καὶ ἐσρατήγει. ἔπειτα οἱ μὲν
 ἡμίσεις ἀπώκνησάν πως, τὸν κίνδυνον μέγαν ἠγησάμενοι· ἐς 5
 δὲ ἄνδρας διακοσίους καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐνέμειναν τῇ ἐξόδῳ
 ἐθελονταί, τρόπῳ τοιοῦδε. κλίμακας ἐποίησαντο ἴσας τῷ
 τείχῃ τῶν πολεμίων. ξυνεμετρήσαντο δὲ ταῖς ἐπιβολαῖς
 τῶν πλίνθων, ἣ ἔτυχε πρὸς σφᾶς ἐκ ἐξαληλιμμένον τὸ
 τεῖχος αὐτῶν. ἠριθμῆντο δὲ πολλοὶ ἅμα τὰς ἐπιβολὰς· καὶ 10
 ἐμελλον οἱ μὲν τινες ἀμαρτήσεσθαι, οἱ δὲ πλείους τεύξεσθαι
 τῷ ἀληθῆς λογισμῷ, ἄλλως τε καὶ πολλάκις ἀριθμῆντες,
 καὶ ἅμα ἢ πολὺ ἀπέχοντες, ἀλλὰ ῥαδίως καθορωμένους ἐς
 ὃ ἐβέλοντο τῷ τείχῃ. τὴν μὲν ἔν ξυμμέτρησιν τῶν κλι-
 μάκων ἔτιος ἔλαβον, ἐκ τῷ πάχῃ τῆς πλίνθου εἰκάσαντες 15
 τὸ μέτρον.

κα'. Τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόνδε τῇ οἰκοδο-
 μῇσει. εἶχε μὲν δύο τὰς περιβόλους, πρὸς τε Πλαταιῶν, καὶ
 εἴ τις ἐξώθειν ἀπ' Ἀθηνῶν ἐπίοι· διεῖχον δὲ οἱ περίβολοι ἐκ-
 καίδεκα πόδας μάλιστα ἀπ' ἀλλήλων· τὸ ἔν μεταξὺ τούτου, 20
 οἱ ἐκκαίδεκα πόδες, τοῖς φύλαξιν οἰκήματα διανενημημένα
 ὠκοδόμητο. καὶ ἦν ξυνεχῆ, ὥς τε ἐν φθίνεσθαι τεῖχος παχὺ,
 ἔ-

ἀνεχώρησαν· ὄρα ξυγ. β. δ. 5'. (1) ἐξελεῖν μὲν τῷ οἰκείῃ τῆς
 ἑαυτῶν πόλεως τείχῃ, καὶ ὑπερβῆναι τὸ ἕτερον τὸ τῶν πολεμίων·
 (2) εἰσηγησαμένων τὴν πέτραν] οἱ παρήνεν πρῶτον πέτραν λαβεῖν τῆς
 ἐξόδου· (8) ξυνεμετρήσαντο ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν πλίνθων] τὸ μὲν
 τεῖχος τῶν πολεμίων τὸ πρὸς Πλαταιέων ἐκ ἐτύγχανεν ἐξαληλιμ-
 μένου· κἀντεῦθεν διεκρίνοντο ῥαδίως αἱ πλίνθοι, ὧν τὰς ἐπιβολὰς
 (ἀράδες) ἀριθμήσκοντες, καὶ τὸ βάθος (πάχος) εἰκάσαντες,

σι· τὸ ἰποῖον ἐπεινήθησε πρῶτον ὁ Θεαινέτης ὁ υἱὸς τῆ Τι-
 μίδου ὁ Μάντις· καὶ ὁ Εὐπόλιδης ὁ υἱὸς τῆ Δαϊμάχου· ὁ ὅποιος
 ἦτον καὶ στρατηγός· ἔπειτα δὲ οἱ μὲν ἡμίσεις ὑπεδειλίασαν, σο-
 χιζόμενοι τὸν κίνδυνον τῆτον μέγαν· ἕως διακόσιοι ἕμωσ καὶ εἴκοσι
 ἐδέχθησαν νὰ πηδήσωσι τὰ τείχη αὐτὰ μὲ ἓνα τρόπον τοιοῦ-
 τον· κατεσκεύασαν κλίμακας ἰσομεγέθεις μὲ τὸ ὕψος τῆ τεί-
 χου τῶν πολεμίων, λαβόντες τὸ μέτρον ἀπὸ τῆς σίχου τῶν
 πλίνθων· καθότι τὸ τείχος ἔσωθεν δὲν ἦτον ἀλειμμένον ἀπὸ
 τὸ μέρος τῶν· καὶ ἐμετρήσαν δὲ τῆτο πολλοὶ ἄνθρωποι ἐνταύ-
 τῳ· ὕψην ἀνάγκη ἦτον καὶ ἀν᾿ ἔσφαλλον τινὲς εἰς τὸ μέτρον, οἱ
 περισσότεροι ἕμωσ ἔπρεπε νὰ ἐπιτύχωσι πλησίον εἰς τὴν ἀλή-
 θειαν, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ ἐμετρήσαν πολλάκις οἱ ἴδιοι· καὶ ὄντες
 πλησίον, ἔβλεπον εὐκόλα ὅποιον μέρος τῆ τείχου ἤθελον· ἔ-
 τω λοιπὸν ἔλαβον τῶν κλιμάκων τὸ μέτρον κατὰ συμπερασ-
 μὸν ἀπὸ τὸ πάχος τῆς πλίνθου.

κά. Τὸ δὲ τείχος τῶν Πελοποννησίων εἶχε τοιαύτην οἰ-
 κοδομὴν· συνίστατο ὅλον εἰς δύο περιβόλους κυκλόθεν, ἓνα μὲν ἐν-
 ἔσωθεν βλέποντα πρὸς τὴν Πλάταιαν, καὶ ἕτερον ἔξωθεν, νὰ
 μὴν ἐφορμήσωσιν ἐκεῖθεν οἱ Ἀθηναῖοι· ἀπέιχον δὲ οἱ δύο ἔτοι
 περίβολοι ἀπ' ἀλλήλων δέκα καὶ ἕξ πόδας μάλιστα· τὸ μεταξὺ
 λοιπὸν τῆτο διάστημα τῶν δεκαῆξ ποδῶν, περιείχεν οἰκήματα
 κατ' ἰδίαν διὰ τῆς φύλακας· τὰ ὅποια συνείχοντο τοσῶτον πρὸς
 ἀλληλα· ὥστε ὅλα συνάμα ἐφαίνετο ἐν τείχου πλατῶν, ἀνω-
 θεν ἔχον ἐπάλξεις ἔσωθέντε καὶ ἔξωθεν· καὶ μετὰ δέκα ἐπάλ-
 ξεις

ὅσον ἦν, συνεπέρανον ἐξ αὐτῶν διὰ πολλαπλασιασμῶ τὸ ὕψος τῆ
 τείχου πρὸς ὃ τὰς κλίμακας ἐποίησαντο· (14) εἰς ὃ ἐβέβησαν] ἀλ-
 λά ῥαδίως καθορωμένον τῆ τείχου, εἰς ὃ, τι μέρος αὐτῆ ἐβέβησαν
 καθορᾶν.

(18) Πρὸς Πλάταιων] ἐν μὲν πρὸς τὸ μέρος τῶν Πλάταιων, ἕτε-
 ρου

ἐπάλξεις ἔχον ἀμφοτέρωθεν. διὰ δέκα δὲ ἐπάλξεων πύργοι ἦσαν μεγάλοι, καὶ ἰσοπλατεῖς τῷ τείχει διήκοντες ἔστε τὸ ἔσω μέτωπον αὐτῆ, καὶ οἱ αὐτοὶ καὶ ἐς τὸ ἔξω. ὥστε πάροδον μὴ εἶναι παρὰ πύργον, ἀλλὰ δι' αὐτῶν μέσων διήεσαν. τὰς ἔν νύκτας, ὅποτε χειμῶν εἶη γοτερός, τὰς δὲ μὲν ἐπάλξεις ἀπέλειπον, ἐκ δὲ τῶν πύργων ὄντων δι' ὀλίγη καὶ ἄνωθεν σεγαυῶν τὴν φυλακὴν ἐποιεῦντο. τὸ μὲν ἔν τείχος, ὡς περιεφραγμένον οἱ Πλαταιῆς, τοιῶτον ἦν.

κβ'. Οἱ δ', ἐπειδὴ παρσκευάσθη αὐτοῖς, τηρήσαντες νύκτα χειμέριον ὕδατι καὶ ἀνέμῳ, καὶ ἅμα ἀσέληνον, ἐξήεσαν. ἠγέοντο δὲ οἵπερ καὶ τῆς πείρας αἴτιοι ἦσαν, καὶ πρῶτον μὲν τὴν τάφρον διέβησαν, ἣ περιείχεν αὐτὰς· ἔπειτα προσέμιξαν τῷ τείχει τῶν πολεμίων, λαθόντες τὰς φύλακας, ἀνὰ τὸ σκοτεινὸν μὲν, καὶ προϊδόντων αὐτῶν, ψόφῳ δὲ τῷ ἐκ τῆ προσιέναι αὐτὰς, ἀντιπατταγέοντος τῆ ἀνέμου καὶ κατακεσάντων. ἅμα δὲ καὶ διέχοντες πολὺ ἤεσαν, ὅπως τὰ ὄπλα μὴ κρούμενα πρὸς ἀλλήλα αἰσθησιν παρέχοι. ἦσαν δὲ εὐσαλεῖς τε τῇ ὑπλίσει, καὶ τὸν ἀρισερὸν πόδα μόνον ὑποδεδεμένοι ἀσφαλείας ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν πηλόν. κατὰ δὲ τὴν μεταπύργιον προσέμισγον πρὸς τὰς ἐπάλξεις, 20
εἰ-

ρον δὲ πρὸς τὸ ἔξω, ἵνα μὴ ἀπέλθοιεν αὐτοῖς Ἀθηναῖοι, τὰς Πλαταιεῖς βοηθῶντες· (1) διὰ δέκα] μετὰ δέκα, ἀνὰ δέκα· (4) παρὰ πύργον] εἴ τις περιπατῶν εἰς τὸ τείχος ἐβέλετο πρὸς τῷ πύργῳ γενόμενος παρελθεῖν εἰς τὸ ἕτερον μέρος τῆ τείχεος ἔξω τῆ πύργου, ἢ καὶ εἶχε διάβασιν, διήεχετο δὲ διὰ τῆ πύργου πυλίδας ἔχουτος ἀμφοτέρωθεν· (6) ὄντων δι' ὀλίγη καὶ σεγαυῶν] ὀλίγον διεχόντων ἀπ' ἀλλήλων, καὶ σεγην, εἴτ' ἔν ὀροφῆν ἔχόντων ἄνωθεν· διὰ μὲν ἔν τὸ βραχὺ διάστημα μεταξύ, ῥαδίως ἐφύλασσαν τὰς ἐπάλξεις, διὰ δὲ τὴν σεγην ἀπαλέξησιν τῶν ἐκ τῆ χειμῶνος εἶχον δεινῶν.

(11) ἠγέοντο δὲ, οἵπερ καὶ τῆς πείρας αἴτιοι ἦσαν] Θεμισκλής καὶ Εὐ-

Ξεις ἐξῆς εἶχε πύργους μεγάλας ἰσοπλατεῖς μὲ τὸ τεῖχος πρὸς ἐκάτερον μέρος κατὰ τὸ μέτωπον· ὥσε δὲν ἐδύνατό τις περιπατῶν εἰς τὸ τεῖχος ἐπάνω νὰ διαβῆ ἀπὸ τὸ πλάγιον ἐπὸς πύργον πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς τεῖχος· διήρχετο δὲ ἕκαστος διὰ τῶν πυλίδων τῶν πύργων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐπάνω κατὰ μῆκος τῆς τεῖχος· ὡς τόσον τὰς νύκτας, καθ' ἃς ἐγίνετο νότος ψυχρός, ἀφίεν τὰς ἐπάλξεις, καὶ ἐφύλαττον ἐνδοθεν ἀπὸ τῆς πύργου· οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ ἄνωθεν σκεπασμένοι καὶ πλησίον ὁ ἕνας μετὰ τῆς ἄλλης· τοιῦτον λοιπὸν ἦν τὸ τεῖχος τῶν Πελοποννησίων, ἐν ᾧ ἐπολιόρχουν τῆς Πλαταιεῖς.

καὶ β'. Αὐτοὶ δὲ οἱ Πλαταιεῖς ἐτοιμαζέμενοι διὰ τὴν ἐξοδὸν, καὶ παρατηρήσαντες μίαν νύκτα βροχερὰν καὶ ἀνεμιώδη καὶ σκοτεινὴν ἐνταύτῳ, ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν πόλιν, ἔχοντες ὀδηγὸς ἐκείνους, οἵτινες ἐπενόησαν νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν αὐτὴν τὴν ἐξοδὸν· καὶ πρῶτον μὲν διέβησαν τὴν χαράδραν· ἡ ὁποία τῆς ἐκύκλωνε πρῶτον· ἔπειτα δὲ ἔφθασαν εἰς τὸ τεῖχος τῶν πολεμίων, χωρὶς νὰ καταλάβουν οἱ φύλακες· πρῶτον μὲν ὡς μὴ βλέποντες ἐν τῷ σκότῳ· δεύτερον δὲ, ὅτι δὲν ἤκουσαν τῆς περιπάτου τῆς ψόφου ἐξ αἰτίας τῆς σφοδρᾶς πνοῆς τῆς ἀνέμου· πρῶτες δὲ καὶ τρίτον, ὅτι ἤρχοντο πρὸς τὸ τεῖχος, ἀπέχοντες ἀπ' ἀλλήλων πολὺ, διὰ νὰ μὴ συγκροτῶνται τὰ ὄπλα πρὸς ἀλλήλα, καὶ ἐντεῦθεν λάβωσιν αἰσθησιν οἱ πολέμιοι· ὄπλα δὲ εἰ-

Εὐπολπίδης· ὄρα ἀνωτέρω· δ. κ. οἱ τινες παρήκουσαν πείραν τῆς τάλης λαβεῖν· τῆτ' ἐστὶν εἰς πρᾶξιν βαλεῖν, ὅπερ ἐβόλοντο τόλμημα· (12) ἢ περιεῖχεν αὐτὸς] σημειῶσαι, ὅτι δύο εἰσὶν τάφροι, μία μὲν ἐνδοθεν τῆς τεῖχος τῶν πολεμίων, ἑτέρα δὲ (ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων εἰκάσαι) ἐξωθεν τῆς· (14) ψόφου κατακυσσάντων] τῆτ' ἐστὶν εἰς ἔλαβον αἰσθησιν τῆς αὐτῶν ἐξορημίσεως ἐκ τῆς ψόφου τῶν ποδῶν πυλῶν, ἢ τῶν ὀπλων, ἐπειδὴ ἐξενίκα ἢ πνοὴ τῆς ἀνέμου, τὴν ἀκοήν ὅλην

εἰδότες ὅτι ἔρημοί εἰσὶ, πρῶτον μὲν οἱ τὰς κλίμακας φέροντες, καὶ προσέθεσαν. ἔπειτα ψιλοὶ δώδεκα ξὺν ξιφιδίῳ καὶ θώρακι ἀνέβαινον. ὣν ἠγεῖτο Ἀμμέας ὁ Κοροῖβος, καὶ πρῶτος ἀνέβη. μετὰ δὲ αὐτὸν οἱ ἐπόμενοι ἕξ ἑφ' ἐκάτερον τῶν πύργων ἀνέβαινον. ἔπειτα ψιλοὶ ἄλλοι μετὰ τέτρως ξὺν δε. 5 ρατίοις ἐχώρην. οἷς ἕτεροι κατόπιν τὰς ἀσπίδας ἔφερον, ὅπως ἐκεῖνοι ῥᾶν προσβαίνοιεν, καὶ ἔμελλον δώσειν ὁπότε πρὸς τοῖς πολεμίοις εἴησαν. ὡς δὲ ἄνω πλείους ἐγένοντο, ἤυθοντο οἱ ἐκ τῶν πύργων φύλακες. κατέβαλε γάρ τις τῶν Πλαταιέων, ἀντιλαμβανόμενος, ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων 10 κεραμίδα. ἣ πεσῶσα ψόφον ἐποίησε, καὶ αὐτίκα βοή ἦν. τὸ δὲ στρατόπεδον ἐπὶ τὸ τεῖχος ὠρμησεν. ἐ γὰρ ἤδει ὅτι ἦν τὸ δεινόν, σκοτεινῆς νυκτὸς, καὶ χειμῶνος ὄντος. καὶ ἅμα οἱ ἐν τῇ πόλει τῶν Πλαταιέων ὑπολειμμένοι, ἐξελθόντες προσέβαλλον τῷ τείχει τῶν Πελοποννησίων, ἐκ τεμ. 15 παλιν ἢ οἱ ἄνδρες αὐτῶν ὑπερέβαινον, ὅπως ἤκιστα πρὸς αὐτὰς τὸν νῆν ἔχοιεν. ἐθορυβῆντο μὲν ἐν κατὰ χώραν μένοντες, βοηθεῖν δὲ ἕδεις ἐτάλμα ἐκ τῆς ἑαυτῶν φυλακῆς.

ἀλλ'

ὄλην προκαταλαμβάνουσα ἑαυτῇ. (1) εἰδότες, ὅτι ἔρημοί εἰσιν] αἱ ἐπάλξεις δηλαδή. πόθεν δὲ εἰδότες; ἢ ἐκ τῆς χειμερῆς νυκτὸς; ἢ ἐκ ἦν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἴσασθαι, ἀνέμῳ καὶ παγετῶ διαπάσης μαχόμενον. (4) μετὰ δὲ αὐτὸν οἱ ἐπόμενοι δώδεκα] ἕξ μὲν πρὸς τὸν ἐν δεξιᾷ πύργον. ἕξ δὲ πρὸς τὸν ἀριστερὸν, δι' ἐτέρων κλιμάκων ἐκάτεροι. αὐτὸς δὲ ὁ Ἀμμέας δέκατος τρίτος εἴκειν εἶναι. περινεύεται ἀλλ' ἐν ὅπως ἐν κατὰ τὸ χωρίον (12) τὸ δὲ στρατόπεδον ἐπὶ τὸ τεῖχος ὠρμησεν] καὶ πᾶ ἦν τῆτο πρότερον τὸ στρατόπεδον; ἢ ὑπὸ τὸ τεῖχος ἐν τοῖς οἰκήμασι. (18) ἐκ τῆς ἑαυτῶν φυλακῆς] μὴ εἰδότες γὰρ τὸ γινόμενον ὅτι ποτ' ἦν, ἐκ εἶχον, ὅπως τὰς ἑαυτῶν φυλακὰς, ἢ τετάχατο ἕκαστος, καταλιπεῖν, καὶ πρὸς τὴν ἀπ' ἐναντίας δεκῶσαν τῶν Πλαταιέων προσβολὴν βοηθεῖν. θόρυβος γὰρ ἦν καὶ ξύγ.

εἶχον πολλὰ ὀλίγα καὶ ἑλαφρά, καὶ μόνον τὸν ἀρισερὸν πόδα ὑποδεμένον, διὰ νὰ μὴν ὀλιωθαίνωσι πατέντες εἰς τὸν πηλόν· ὡς τόσον ἔφθασαν εἰς τὰς ἐπάλξεις μεταξὺ δύο πύργων, γνωρίζοντες τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀφύλακτον· καὶ πρῶτον μὲν ἀφ' ἧ ἔσησαν ὀρθίας τὰς κλίμακας εἰς τὸ τεῖχος, ἀνέβησαν δώδεκα ἑλαφροὶ, χωρὶς ἄλλων ὀπλων, εἰμὴ μὲ ἓνα ξιφίδιον, καὶ μὲ τὸν θώρακα μόνον· ἐξ ὧν πρῶτος ἀνέβη Ἀμμέας ὁ υἱὸς τοῦ Κοροίβη· ἔπειτα δὲ οἱ ἐπόμενοι ἄλλοι δώδεκα ἑκατέρωθεν, ἕξ μὲν πρὸς τὸν ἓνα πύργον ἐκ δεξιῶν, καὶ ἕξ ἐκ τῶν ἀρισερῶν πρὸς τὸν ἕτερον· μετὰ δὲ τέττες ἀνέβαινον ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς ἑλαφροὶ μόνον μὲ ἓνα δοράτιον· τῶν ὁποίων τὰς ἀσπίδας διὰ νὰ ἀναβαίνωσιν εὐκολα, τὰς ἀνεβίβαζον ὀπισθεν ἄλλοι, διὰ νὰ τὰς δώσωσιν εἰς αὐτὰς, ὅταν πλησιάσωσιν εἰς τὴν πολλεμίαν· ἀφ' ἧ ὅμως ἀνέβησαν ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος πολλοὶ, ἠδ' ἀνέβησαν ἀπὸ τῆς πύργου οἱ φύλακες, ἐπειδὴ ἓνας ἀπὸ τῆς Πλαταιεῖς, πιαθεὶς ἀπὸ μίαν κεραμίδα ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις, τὴν ἐκρήμνισε κάτω· ἡ ὁποία πεσῶσα ἔκαμε κρότον· καὶ ἐντεῦθεν ἔγινε θόρυβος καὶ φωναὶ πολλαὶ τῶν ἐχθρῶν· καὶ εὐθὺς τὸ στρατόπεδον ὥρμησεν εἰς τὸ τεῖχος ἐπάνω, ἀγνοῶντες, τί ἐστὶ τὸ γινόμενον, καὶ μάλιστα εἰς τόσον σκότος, καὶ τὴν κακοκαιρίαν καὶ ἐνταῦτῳ οἱ μέναντες εἰς τὴν πύλιν Πλαταιεῖς, ὥρμησαν εἰς τὸ τεῖχος τῶν Πελοποννησίων ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ ὅχι ἐντεῦθεν, καθ' ὃ ἀνέβαινον οἱ ἐξερχόμενοι συμπολίταιτων, διὰ νὰ ἐπισπάσωσιν τὴν προσοχὴν τῶν ἐχθρῶν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο· ἐντεῦθεν ἐθορυβῆντο πανταχόθεν, μένοντες ἕκαστος εἰς τὴν τάξιν τε, μὴ τολμῶντες νὰ κινηθῶσι παντελῶς ἔξω ἀπὸ τὰς φυλακῶν· καθότι δὲν ἐδύναντο νὰ συμπεράνωσι τὸ γινόμενον· καὶ οἱ τριακόσιοι, τῆς ὁποίας εἶχον διορίσῃ νὰ τρέχωσιν εὐκολα πανταχῶς εἰς βοήθειαν τῶν ἄλλων, καλέσης τῆς χρείας, ὥρμησαν ἔξω ἀπὸ τὸ τεῖχος πρὸς τὴν βοήν· εἰς δὲ τὰς Θήβας

ἀλλ' ἐν ἀπόρῳ ἴσαν εἰκάσαι τὸ γυνόμενον. καὶ οἱ τριακόσιοι αὐτῶν, οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν, εἴτι δέοι, ἐχώρην ἔξω τῆς τείχους πρὸς τὴν βοήν. Φρυκτοὶ τε ἤροντο ἐς τὰς Θήβας πολέμοι. παρανίσχον δὲ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιῆς ἀπὸ τῆς τείχους Φρυκτὲς πολλὰς, πρότερον παρεσκευασμένους ἐς αὐτὸ τῦτο, ὅπως ἀσαφῆ τὰ σημεῖα τῆς Φρυκτωρίας τοῖς πολεμίοις ἦ, καὶ μὴ βοηθοῦεν. ἄλλο τι νομίσαντες τὸ γινόμενον εἶναι ἢ τὸ ὄν. πρὶν σφῶν οἱ ἄνδρες οἱ ἐξιόντες διαφύγοιεν, καὶ τῆς ἀσφαλῆς ἀντιλάβοιντο.

καὶ γ'. Οἱ δ' ὑπερβαίνοντες τῶν Πλαταιέων ἐν τέτῳ, ὡς οἱ πρῶτοι αὐτῶν ἀναβεβήκεσαν, καὶ τῆς πύργου ἑκατέρου τῆς φύλακας ἐπαφθεῖραντες ἐκεκρατήκεσαν, τὰς τε διόδους τῶν πύργων αὐτοὶ ἐνσάντες ἐφύλασσον, μηδένα δὲ αὐτῶν ἐπιβοηθεῖν. καὶ κλίμακας προθέντες ἀπὸ τῆς τείχους τοῖς πύργοις, καὶ ἐπαναβιβάσαντες ἄνδρας πλείους, οἱ μὲν, ἀπὸ τῶν πύργων τῆς ἐπιβοηθεύοντες καὶ κάτωθεν καὶ ἄνωθεν εἶργον βάλλοντες. οἱ δ' ἐν τέτῳ, οἱ πλείους, πολλὰς προθέντες κλίμακας ἅμα, καὶ τὰς ἐπάλξεις διὰ τῆς μεταπυργίης ὑπερέβαινον. ὁ δὲ διακομιζόμενος αἶψα, ἴσατο ἐπὶ τῆς χείρας τῆς τάφρου. καὶ ἐντεῦθεν ἐτόξευόν τε καὶ ἠκόντιζον, εἴτις παραβοηθῶν παρὰ τὸ τεῖχος κωλυτῆς γίγνοιτο τῆς διαβάσεως.

ε-

ξύγχυσις τὰ γινόμενα· (1) καὶ οἱ τριακόσιοι] τίνας δὲ εἶσιν ἔτοιμοι εἰ τριακόσιοι; αὐτὸς μὲν ἐκ εἴρηκεν· εἴη ἂν ἄρα εἰκάσαι, ὡς ἐτέτακτο τέτοις παραβοηθεῖν, ὅπη ποτὲ παροῖκοι κατὰ τὴν χρείαν, μηδὲν χωρίον φυλάττειν ἔχοντας τεταγμένον, ἀλλὰ πανταχόσε ἐπιπαρεῖναι κατὰ τὸ δέον ἐπιτεταγμένους· (3) Φρυκτοὶ πολέμοι] Θῆβαι ἀπέχουσι Πλαταιῶν ἔ πολὺ· ἀκῆσαντες ἐν τὸν θόρυβον οἱ Θηβαῖοι ἤσαν Φρυκτὲς πολέμους πρὸς ἀντιδιαβολὴν τῶν φίλων· τῆς μὲν γὰρ πολέμους ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες ἔσειον· ἰτὲς δὲ φίλους ἐπὶ τῶν

βας ἄντικρυς ὑψωσαν φρυκτῆς ἀναμμένους σημαίνοντας ἔφοδον πολυμίων· ἀναψαν δὲ ἐξ ἐναντίας καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιεῖς ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος πολλὰς φρυκτῆς ἐν τῷ ἅμα, τὰς ὁποῖας εἶχαν προετοιμάσει δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, διὰ νὰ συγχιθῶσι τὰ σημεῖα τῆς φρυκταρίας, καὶ νὰ ἀγνοῦν παντελῶς οἱ ἐχθροὶ, καὶ ἐντεῦθεν νὰ μὴ κινῶνται, ἄλλοτι παρὰ τὸ ἀληθὲς σοχαζόμενοι τὸ γινόμενον, μέχρις ἢ οἱ ἐξερχόμενοι Πλαταιεῖς ἀπομακρυνθῶσιν εἰς τόπον ἀσφαλῆ καὶ ἀκίνδυνον.

κγ'. Οἱ δὲ ἄλλοι Πλαταιεῖς, ὅσοι ὑπερπηδῶσαν τὸ τεῖχος κατὰ διαδοχὴν, ἀφ' ἧ ἀνέβησαν οἱ πρῶτοι εὐθύς καὶ ἐκυρίευσαν, φονεύοντες τὰς φύλακας τῶν δύο ἐκατέρωθεν πύργων, ἐσάθυσαν ἐκεῖ σαθερῶς, καὶ ἐφύλακτον τὰς διόδους τῆς τεύχους, διὰ νὰ μὴν διέρχωνται οἱ ἐχθροὶ ἀπὸ πύργου εἰς πύργον εἰς βοήθειαν τῶν οἰκείων· καὶ ἐνταύτῳ ὑψώσαντες κλίμακας ἄλλας ἐπάνω ἀπὸ τὸ τεῖχος, καὶ ἀναβιβάσαντες ἄνδρας πολλὰς ἐπάνω εἰς τῶν πύργων τὰς κορυφὰς, ἐμπόδιζον τὰς ἐχθρὰς, κτυπῶντες ἐκεῖθεν αὐτὰς, ἄλλας μὲν ἐρχομένους ἀπὸ τὸ ἐπίλοιπον τεῖχος ἐκ τῆς πλαγίης, ἄλλας δὲ κάτωθεν ἀπὸ τῶν οἰκημάτων· οἱ δὲ περισσότεροι ἐν τῷ μεταξύ, βάνοντες πολλὰ κλίμακας ἅμα, διέβαινον τὰς ἐπάλξεις πρὸς τὸ ἔξωθεν μέρος· οἱ δὲ διαβάντες καὶ καταβάντες ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τοῦ τεύχους, συνηθροίζοντο εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἔξω χαραδρα

τῶν τεύχων παρεπήγνυον, τὸ ἄφοβον καὶ ἡσυχον τῷ ἀκινήτῳ δευτέρῳ, ὅρα καὶ συγ. β. δ. γδ.

(12) Τὰς διόδους τῶν πύργων] τὰς τῶν πύργων πυλίδας, δ. ἤρχοντο ἀπὸ πύργου εἰς πύργον, ἐφύλασσον, ἵνα μηδεὶς τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸ μεταπύργιον, ἢ ἀνέβαινον οἱ Πλαταιεῖς, ἔλθῃ· (18) τὰς ἐπάλξεις ὑπερέβαινον] καταβαίνοντες δηλονότι πρὸς τὰ ἔξω· (19) ἐπὶ τῷ χεῖλος τῆς τάφρου ἰσκτο] τῆς ἔξω τάφρου, διαβάς πάν-

ἐπεὶ δὲ πάντες διεπεπεραίωντο οἱ ἀπὸ τῶν πύργων, χα-
 λεπῶς οἱ τελευταῖοι καταβαίνοντες, ἐχώρην ἐπὶ τὴν τάφρον.
 καὶ ἐν τέτῳ οἱ τριακῆσιοι αὐτοῖς ἐπέφεροντο, λαμπάδας
 ἔχοντες. οἱ μὲν ἐν Πλαταιῆς ἐκείνας ἐώρων μᾶλλον ἐκ τῆ
 σκοτίας, ἐσῶτες ἐπὶ τῆ χεῖλης τῆς τάφρου, καὶ ἐτόξευόν τε 5
 καὶ ἐσηκόντιζον ἐς τὰ γυμνά. αὐτοὶ δὲ ἐν τῷ ἀφανεῖ ὄντες,
 ἤσσαν διὰ τὰς λαμπάδας καθεωρᾶντο. ὥσε φθάνεσι τῶν
 Πλαταιέων καὶ οἱ ὕστατοὶ διαβάντες τὴν τάφρον, χαλεπῶς
 δὲ καὶ βιαίως, κρίσαλλός τε γὰρ ἐπεπήγει ἡ βέβαιος ἐν αὐ-
 τῇ, ὥς ἐπελθεῖν, ἀλλ' οἷος ἀπηλιώτης, ἢ βορέας, ὑδατώ- 10
 δης μᾶλλον. καὶ ἡ θυξ τοιούτῳ ἀνέμῳ ὑπονηφομένη, πολὺ τὸ
 ὕδωρ ἐν αὐτῇ ἐπεποιίκει, ὃ μόλις ὑπερέχοντες ἐπεραιώθη-
 σαν. ἐγένετο δὲ καὶ ἡ διάφρευξις αὐτοῖς μᾶλλον διὰ τῆ χει-
 μῶνος τὸ μέγεθος.

κδ'. Ὁρμήσαντες δὲ ἀπὸ τῆς τάφρου οἱ Πλαταιῆς, ἐχώ- 15
 ρην ἀθρόοι τὴν ἐς Θήβας φέρεσαν ὁδὸν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες
 τὸ τῆ Ἀνδροκράτης Ἡρώων. νομίζοντες ἠκιστα σφᾶς ταύτην
 αἰεὶς ὑποτοπῆσαι τραπέυθαι, τὴν ἐς τῆς πολεμίας· καὶ
 ἰα ἐώρων τῆς Πελοποννησίους τὴν πρὸς Κιθαιρῶνα καὶ Δρυὸς
 ἡλᾶς, τὴν ἐπ' Ἀθηνῶν φέρεσαν μετὰ λαμπάδων διώ- 20
 . καὶ ἐπὶ μὲν ἕξ ἢ ἑπτὰ σαδίεσ οἱ Πλαταιῆς τὴν ἐπι-
 ηβῶν ἐχώρησαν, ἔπειθ' ὑπασρέψαντες, ἤεσαν τὴν
 ὁ ὄρος φέρεσαν ὁδὸν, ἐς Ἐρύθρας, καὶ Ἰσίας, καὶ
 λα-

ὀχυρώματα (21) παρὰ τὸ τεῖχος] εἴτις ἐκ πλαγίε τῆ τείχης
 ἔετο ἐπὶ τὸ μεταπύργιον, ἵνα κωλυτῆς τῆς καταβάσεως τοῖς
 απαιεῦσιν ἀπὸ τῶν πύργων γένηται (10) ὥσε ἐπελθεῖν] ἐπάνω
 κρυφᾶ διελθεῖν, ἀδυνάτε ὄντος, καὶ πολὺ ὕδωρ ἀναβεί-
 ροντος.

(18) Ὑποτοπῆσαι τραπέυθαι] νομίζοντες (οἱ Πλαταιεῖς) ὅτι ἐκ
 ἐν

ἐντεῦθεν ἰσόμενοι, ἔρριπτον τόξα καὶ βέλη, ἂν ἔβλεπόν τινα τῶν ἐχθρῶν νὰ ἐφορμᾶ πρὸς τὸ τεῖχος διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τῶν ἄλλων πλαταιέων τὴν ἔξοδον· μετὰ δὲ τὴν κατάβασιν πύργων ἀπὸ τῆς πύργης, μὲ δυσκολίαν μεγάλην ἔφθανον οἱ τελευταῖοι εἰς τὴν χαράδραν· καὶ ἐν τῷ χρόνῳ ὤρμησαν οἱ τριακόσιοι κατ' αὐτῶν ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας ἀναμμένας λαμπάδας· πλὴν οἱ μὲν Πλαταιεῖς ἔβλεπον τῆς πολεμίας ἀπὸ τοῦ σκότους, ἰσόμενοι εἰς τὸ χεῖλος τῆς τάφρου, καὶ ἔρριπτον κατ' αὐτῶν ἀκόντια καὶ τόξα εἰς τὰ γυμνά τῶν σωμάτων ἐκείνων· οἱ Πελοποννήσιοι ὅμως, ἐπειδὴ ἦσαν αὐτοὶ εἰς τὸ φῶς, δὲν ἐδύναντο εἰς τὸ σκότος νὰ ἰδῶν τῆς Πλαταιεῖς καθαρά, καὶ ἐκ τούτου ἐπρόφθασαν καὶ οἱ τελευταῖοι, καὶ ἐπέρασαν τὴν χαράδραν, μὲ δυσκολίαν ὅμως καὶ μὲ βίαν μεγάλην· ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ τῆς τάφρου ἦτον παγωμένον ἐξ ἡμισείας, ὥστε δὲν ἐβασίσει νὰ περάσῃ τις χωρὶς κίνδυνον, ἀλλ' ἦτον ἕνας κρύσταλλος τὸ περισσότερο ὑδατώδης, καθὼς συμβαίνει νὰ γίνηται, ὅταν φυσᾷ ἀπὸ ἡλιώτης ἄνεμος, ἢ βορέας· καὶ μάλιστα, ἐπειδὴ τὴν νύκτα ἐκείνην ἔπεσε χιὼν ὑδατώδης ἐξ αἰτίας τῆς τοιούτου ἀνέμου, καὶ ἐγένετο σχεδὸν τὴν χαράδραν ὑδατοκρύσταλλοι, τὴν ὁποῖαν διαβάντες μὲ δυσκολίαν, ἐπέρασαν ἀντικρυσ· τῆς ἐβούληθησεν ὅμως παρὰ πολὺ τῆς νυκτός ἢ κακοκαιρία εἰς τὸ νὰ διαφύγῃσι τὰς χεῖρας τῶν πολεμίων.

καδ'. Ὄρμησαντες δὲ ἀπὸ τῆς χαράδρας οἱ Πλαταιεῖς, ἔφευγον πάντες συνάμα πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν Θηβῶν, ἔχοντες πρὸς τὰ δεξιὰ τὸ Ἡρόφον τῆς Ἀνδροκράτης, μὲ σκοπὸν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν θέλωσιν ὑποπτεύσῃ, ὅτι αὐτοὶ φεύγουσι δι' ἐκείνης πρὸς τῆς ἐχθρῶν τῶν Θηβαίων· καὶ μάλιστα, ὅτι ἔβλεπον τῆς Πελοποννησίων τρέχοντας πρὸς τὸν Κυθαιρῶνα, καὶ πρὸς τὰς κεφαλὰς τῆς Δρυός, εἰς τὴν ὁδὸν δηλονότι πρὸς τὰς Αἰθίνας ὡς τὸσον ἕξ, ἢ ἑπτὰ στάδια οἱ Πλαταιεῖς ἔτρεχον πρὸς τὰς

λαβόμενοι τῶν ὄρων, διαφεύγουσιν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἄνδρες δώδεκα καὶ διακόσιοι ἀπὸ πλειόνων. εἰσὶ γάρτινες αὐτῶν οἱ ἀπετρέποντο εἰς τὴν πόλιν, πρὶν ὑπερβαίνειν. εἰς δ' ἐπὶ τῇ ἔξω τάφρῳ τοξότης ἐλήφθη. οἱ μὲν ἔν Πελοποννήσιοι κατὰ χώραν ἐγένοντο, τῆς βοηθείας παυσάμενοι. 5 οἱ δὲ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιῆς, τῶν μὲν γεγενημένων εἰδότες ἕδεν, τῶν δὲ ἀποτραπομένων σφίσιν ἀπαγγειλάντων ὡς ἕδεις περίεσι, κήρυκα ἐκπέμψαντες, ἕπει ἡμέρα ἐγένετο, ἐσπένδοντο ἀναίρεσιν τοῖς νεκροῖς. μαθόντες δὲ τὸ ἀληθές, ἐπαύσαντο. οἱ μὲν δὲ τῶν Πλαταιέων ἄνδρες, 10 ἕτως ὑπερβάντες, ἐσώθησαν.

κέ. Ἐκ δὲ τῆς Λακεδαίμονος, τῆ αὐτῆ * χειμῶνος τελευτῶντος, ἐκπέμπεται Σάλαιθος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐς Μιτυλήνην τριήρει. καὶ πλεύσας ἐς Πύρρον, καὶ ἐξ αὐτῆς περὶ κατὰ χαράδραν τινὰ, ἣ ὑπερβατὸν ἦν τὸ περιτείχισμα, 15 διαλαθὼν ἐσέρχεται ἐς τὴν Μιτυλήνην. καὶ ἔλεγε τοῖς προέδροις, ὅτι ἐσβολή τε ἅμα ἐς τὴν Ἀττικὴν ἔσαι, καὶ αἱ τεσσαράκοντα νῆες κινεῖσονται, ἃς ἔδει βοηθῆσαι αὐτοῖς. προαποπεμφθῆναί τε αὐτοὺς τέτων ἕνεκα, καὶ ἅμα τῶν ἄλλων

λ

*) Μετὰ τὴν ἐνδεκάτην Φεβρουαρίου.
 ἂν ὑποτοπήσειαν αὐτοὶ (οἱ Πελοποννήσιοι) ταύτην τραπέθει· σφᾶς (τῆς Πλαταιῆς) τὴν εἰς τὰς πολέμους (τὴν ἐς Θηβαίους τῆς αὐτῶν πολέμους φέρεσαν) (2) ἀπὸ πλειόνων· δώδεκα γὰρ καὶ διακόσιοι ἐσώθησαν εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν εἴκοσι καὶ διακοσίων· ὅρα δ. κ'. (3) πρὶν ὑπερβαίνειν], τὸ τῶν πολεμίων τεῖχος· (6) τῶν μὲν γεγενημένων εἰδότες ἕδεν, τῶν δὲ ἀποτραπομένων σφίσιν ἀπαγγειλάντων] ἐν ταύτῃ τῇ περιόδῳ οἱ δεινοὶ τὰ μόρια, καὶ ἐξονυχίζοντες ταῦτα ἐπ' ἀκριβέως, εὐρήσασσι τὸν Μέν καὶ τὸν Λέ ἀνακόλουθόν πως· ἵνα δὲ αὐτὰς τῆς τοιαύτης ἀκαίρας διατριβῆς ἐπαλλάξωμεν, παραφρασθῶν ταῦτα ἐκ τῆς Θουκυδίδειο ἰδιώματος εἰς τὸ φυσικώτερον καὶ λειότερον ἔτω

Θήβας· ἔπειτα δὲ ὑποσρέψαντες ἠκολούθησαν τὴν ἑδὸν πρὸς τὸ ὄρος ἑπάνω κατὰ τὰς Ἐρύθρας, καὶ τὰς Ὑσίας. Καὶ ἐντεῦθεν διὰ τῶν ὀρέων διεσώθησαν εἰς Ἀθήνας ἄνδρες διακόσιοι δώδεκα ἀπὸ τῆς διακοσίας καὶ εἴκοσι· καθότι ἐπέσρεψάν τινες εἰς τὴν πόλιν πρὶν νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Πελοποννησίων, καὶ ἓνας τοξότης ἐλήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν ἔξω χαραδρὰν· καὶ τέλος πάντων, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι παύοντες ἀπὸ τὸν διωγμὸν, ἐπέσρεψαν εἰς τὰς τάξεις τῶν· οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει Πλαταιεῖς, ἀγνοῶντες τὸ τέλος τῆς πράγματος, ἔσειλαν κήρυκα, ἀφ' οὗ ἐξημέρωσε, ζητῶντες τὰ σώματα τῶν νεκρῶν μὲ σπονδάς· ἐπειδὴ οἱ ἐπιστρέψαντες, πρὶν νὰ ἀναβῶσιν, ἐδηγῶντο, ὅτι ἑδεῖς ἀπὸ τῆς ἄλλης δὲν διεσώθη· ἀφ' οὗ ὅμως ἐπληροφόρηθησαν τὴν ἀλήθειαν, ἠσύχασαν· ἔτω λοιπὸν οἱ ἄνδρες ἔτοι τῶν Πλαταιέων, ὑπερκηδήσαντες τὰ τεῖχη τῶν πολέμιων, ἐσώθησαν.

κέ. Περὶ δὲ τὰ τέλη τῆς ἰδίας χειμῶνος ἔσειλαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸν Σάλαιθρον εἰς τὴν Μιτυλήνην μὲ μίαν τριήρη· ὁ ὁποῖός διαπλεύσας τὸ πέλαγος, ἔφθασε πρῶτον εἰς Πύρρον, καὶ ἐκεῖθεν ἐξακολουθῶν πεζῶς τὴν ὁδόν τε διὰ τινος λάκκου ἕως εἰς τὸ τεῖχος τῶν Ἀθηναίων, τὸ ὁποῖον ἐπέρασεν ὡς χαμηλὸν κατὰ τὸ μέρος αὐτὸ, εἰσῆλθεν εἰς Μιτυλήνην, χωρὶς νὰ τὸν καταλάβῃ οἱ Ἀθηναῖοι· καὶ εἶπεν εἰς τὰς προεσῶτας Μι-

D 2

τυ-

ἔτω τῆς ἑλληνος λόγος· οἷον, οἱ δὲ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιεῖς μηδὲν μὲν εἰδότες τῶν γεγενημένων, μαθόντες δὲ παρὰ τῶν ἀποτραπομένων, ὡς ἑδεῖς περίεσιν, ἐσπένδοντο.

(15) Κατὰ χαραδρὰν διὰ χειμάρρου τινός] καθ' ὃ μέρος τὰ τῶν Ἀθηναίων περιτείχισμα ἦν ταπεινὸν, ὃ ἐπολιόρκει τὴν Μιτυλήνην, τῆθ' ὑπερβάς, εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν, τῆς Ἀθηναίης λαθῶν·
(19) προαποπεμφθηναίτε] ἀποδίδοται εἰς τὸ ἔλεγε ἀνωτέρω.

(7)

λων ἐπιμελησόμενος. καὶ οἱ μὲν Μιτυληναῖοι ἐθάρασεν τε, καὶ πρὸς τὰς Ἀθηναίους ἥσσον εἶχον τὴν γνώμην, ὥστε συμβαίνειν. ὃ, τε χειμῶν ἐτελεύτα ἔτος, καὶ τέταρτον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε, ὃν Θεκυδίδης ξυνέγραψε.

κς. Τῷ δ' ἐπιγιγνομένῳ * θέρει, οἱ Πελοποννήσιοι, ἐπειδὴ τὰς ἐς Μιτυλήνην δύο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἀπέσειλαν ἔχοντα Ἀλκίδαυ, ὃς ἦν αὐτοῖς ναύαρχος, προστάξαντες, αὐτοὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐσέβαλον. ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν δορυβέμενοι, ἥσσονταῖς ναυσὶν ἐς τὴν Μιτυλήνην καταπλεύσαις ἐπιβοηθήσωσιν, ἠγείτο δὲ τῆς ἐσβολῆς ταύτης Κλεομένης, ὑπὲρ Πausανίης τῆ Πλεισοάνακτος υἱέος, Βασιλέως ὄντος καὶ νεώτερος ἔτι, πατρὸς ἀδελφὸς ὢν. ἐδήλωσαν δὲ τῆς Ἀττικῆς τά τε πρότερον τετμημένα, καὶ εἴτι ἐβεβλασθήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν ἐσβολαῖς παρελέλειπτο. καὶ ἡ ἐσβολὴ αὕτη χαλεπωτάτη ἐγένετο τοῖς Ἀθηναίοις μετὰ τὴν δευτέραν. ἐπιμένοντες γὰρ αἰεὶ ἀπὸ τῆς Λέσβου τὴν πεύσεσθαι τῶν νεῶν ἔργον, ὡς ἤδη πεπεραιωμένων, ἐπέξῃλθον τὰ πολλὰ τέμνοντες. ὡς δ' εἶδεν ἀπέβαιγεν αὐτοῖς ὢν προσεδέχοντο, καὶ ἐπελελοίπει ὁ σίτος, ἀνεχώρησαν, καὶ διελύθησαν κατὰ πόλεις.

κς.

*) Πέμπτον ἔτος τῆς πολέμου, πρῶτον ἔτος τῆς Οὐλμ. 428. πρὸ Χριστοῦ μετὰ τὴν 13 Μαρτίου.

(7) προσάξαντες] πρότερον, προσάξαντες τὰς ναῦς (ὅ ἐστι διορίσαντες) ταῖς πόλεσι ποιεῖν πρότερον; ἢ προσάξαντες (διορίσαντες) αὐταῖς πρότερον ναύαρχον τὸν Ἀλκίδαυ; τὸ δεύτερον ἐμοὶ δοκεῖ βέλτιον. ὄρα δ. 15'. (11) Κλεομένης] Πausανίας μὲν ὁ στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Μήδων, ἐγέννησεν υἱὸς Πλεισοάνακτα καὶ Κλεομένην. ὁ δὲ Πλεισοάναξ τὸν Πausανίαν αὐτὸν ἔτινος. νέος ἔτι ὄντος ἢ ἀνηλικῆς στρατεύειν, ἐστράτευσεν ἀντ' αὐτῆς ὁ πρὸς πατρὸς αὐτῷ θετός. τὸ δὲ Νεώτερος ἀντὶ ἀπλῶς θετικῆς ἐκλαμβάνεται, μᾶλλον δ' εἰπεῖν καὶ τῆς θετικῆς μετρητοτέρῳ τι βέλεται δεῖξαι. καὶ τῆς ἐς τὸ πολυθρύλλητον ἐκεῖνο τῆς Θεοδώρου Γαζῆ. (16) μετὰ τὴν

τυληναίους, ὅτι μετ' ὀλίγον θέλουσι προσβάλη οἱ Πελοποννήσιοι εἰς τὴν Ἀττικὴν· καὶ ἐνταύτῳ θέλουσι σείλη καὶ τὰς τεσσαράκοντα ναῦς εἰς αὐτὰς, τὰ ὁποίας ἐπρόσμενον πρὸς βοήθειαν, καὶ ὅτι αὐτὸς προεπέμφθη νὰ τὴς πληροφορήσῃ περὶ ταύτης τῆς ἐκστρατείας, καὶ ἐνταύτῳ νὰ ἐπιμεληθῇ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων, ὅσα ἀνήκουσιν εἰς τὸν πόλεμον· οἱ δὲ Μιτυληναῖοι ἐμψυχωθέντες ἐντεῦθεν, δὲν ἐφρόντιζον πλέον τόσον εἰς τὸ νὰ συμβιβασθῶσι μὲ τὴς Ἀθηναίους, καὶ ἐντεῦθεν ἔλαβε τέλος ὁ χειμὼν, καὶ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς πολέμου, τὸν ὁποῖον συνέγραψε Θεκυδίδης.

κς. Τὸ δὲ ἐρχόμενον θέρος, ἀφ' ἧς οἱ Πελοποννήσιοι ἐσειλαν εἰς τὴν Μιτυλήνην τὸν Ἀλκίδαυ νάυαρχον μὲ τὰς τεσσαράκοντα δύο ναῦς, τὸν ὁποῖον εἶχαν διωρισμένον πρότερον, ὤρμησαν καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν συμμάχων εἰς τὴν Ἀττικὴν διὰ νὰ θορυβηθῶσιν ἀμφοτέρωθεν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ νὰ μὴν ἔχωσι τόσην εὐκολίαν νὰ σείλωσι καὶ ἑτέραν δύναμιν κατὰ τῆς εὐχλείων, ὃ ὁποῖος ἔπλεεν ἤδη πρὸς τὴν Μιτυλήνην· στρατηγὸς δὲ καὶ ἡγεμὼν ταύτης τῆς ἐκστρατείας ἐσάθη ὁ Κλεομένης θείος ἀπὸ πατρὸς ὢν τῆς Βασιλέως Πausanias τῆς υἱῆς τῆς Πλειστοάνατος, μὴ ὄντος ἐκείνου ἔτι εἰς ἡλικίαν. κατερήμωσαν δὲ τὴν Ἀττικὴν κατὰ πᾶν μέρος, ὅπως εἶχαν ἐρημώσῃ καὶ πρότερον, καὶ εἴτι ἄλλο εἶχε βλασφήσῃ ἐκ νέου· καὶ προσέτι, ὅσα εἶχαν ἀφήσῃ εἰς τὰς προτερινὰς εἰσβολὰς· τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε μεγαλύτερον κάθος εἰς τὴς Ἀθηναίους μετὰ τὴν δευτέραν κατ' αὐτῶν εἰσβολήν· καθότι προσμένοντες οἱ Πελοποννήσιοι νὰ μάθωσιν εὐτυχῆ τινα ἐκβασίαν ἐκ τῆς εὐχλείων, ὃ ὁποῖος εἶχε φθάσῃ ἤδη εἰς Λέσβον, διέφθειραν πολλὰ μέρη τῆς Ἀττικῆς· ἀφ' ἧς ὅμως αἱ ἐλπίδες των ἔμειναν μάταιαι, καὶ αἱ ζωτροφίαι αὐτῶν ἐτελείωσαν, ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν, διελύθησαν ἕκαστος εἰς τὰς πόλεις των.

κζ. Οἱ δὲ Μιτυληναῖοι ἐν τέτῳ, ὡς αἱ τε νῆες αὐτοῖς ἐχθρὸν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου, ἀλλὰ ἐνεχρόνιζον, καὶ ὁ σῖτος ἐπελελοίπει, ἀναγκάζονται συμβαίνειν πρὸς τὰς Ἀθηναίους διὰ τὰδε. ὁ Σάλαιθος, καὶ αὐτὸς ἐπροσδεχόμενος ἔτι τὰς ναῦς, ὀπλίζει τὸν δῆμον, πρότερον ψιλὸν ὄντα, 5 ὡς ἐπεξιών τοῖς Ἀθηναίοις. οἱ δὲ, ἐπειδὴ ἔλαβον ὄπλα, ἔτε ἤκροῶντο ἔτι τῶν ἀρχόντων. κατὰ ξυμλόγους τε γιγνόμενοι, ἢ τὸν σῖτον ἐκέλευον τὰς δυνατὰς φέρειν ἐς τὸ φανερόν, καὶ διανέμειν ἅπασιν, ἢ αὐτοὶ συγχωρήσαντες πρὸς Ἀθηναίους ἔφασαν παραδῶσειν τὴν πόλιν. 10

κη. Γνόντες δὲ οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν, ἔτ' ἀποκωλύσειν δυνατοὶ ὄντες, εἴτ' ἀπομονωθήσονται τῆς συμβάσεως, κινδυνεύοντες, ποιῶνται κοινὴ ὁμολογίαν πρὸς τε Πάχητα καὶ τὸ στρατόπεδον, ὥστε, Ἀθηναίοις μὲν ἐξεῖναι βελεῦσαι 15 περὶ Μιτυληναίων ὅποιον ἂν τι βέλωνται, καὶ τὴν στρατιάν ἐς τὴν πόλιν δέχεσθαι αὐτὰς, πρεσβείαν δὲ ἀποσέλλειν ἐς τὰς Ἀθήνας Μιτυληναίους, περὶ ἑαυτῶν. ἐν ὅσῳ δ' ἂν πάλιν ἔλθωσι, Πάχητα μῆτε δῆσαι Μιτυληναίων μηδένα, μῆτε ἀνδραποδίσαι, μῆτε ἀποκτεῖναι. ἢ μὲν σύμβασις αὕτη ἐγένετο. οἱ δὲ πράξαντες πρὸς τὰς Λακεδαιμονίους 20 μάλιστα τῶν Μιτυληναίων, περιδεεῖς ὄντες, ὡς ἡ στρατιὰ ἐσῆλ-

τὴν δευτέραν] ἢ γὰρ δευτέρα ἀνύποισον πάθος ἐνεποίησεν Ἀθηναίοις· οὐρα ξυγ. β'. δ. νέ. κ. νζ'.

(4) Καὶ αὐτὰς] ἢ μόνον δηλονότι οἱ Μιτυληναῖοι ἐκ ἐπίστευον τοῖς ἀπὸ Πελοποννήσου προσδοκωμένοις ἐπιβοηθεῖν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Σάλαιθος καὶ τοὶ Λάκων ὄν, ἐκ ἔτι τὰς ναῦς προσεδέχετο· (6) ὡς ἐπεξιών] ἐξορμήτων· τῆ γὰρ ῥήματος τέτῳ ὁ ἐνεσῶς μελλοντικῶς κατὰ τὴν ἐκλαμβάνεται παράτε Θεκυδίδη, καὶ ἄλλοις· (9) συγχωρήσαντες] τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων λαβόντες.

(11) Ἀποκωλύσειν] τὰ ἀπαρέμφρατον τέτῳ πρὸς ὁπότερον ἀποδοτέον; πρὸς τὸ προσεχές τὸ, δυνατοὶ ὄντες; ἀλλὰ τέτῳ τῶν ὑπηρετικῶν ὄν (ὄρα γραμ. τερψ. φύλ. 136) μέλλοντα ἢ προσίσταται ἀλλὰ

κζ. Τέλος πάντων οί Μιτυληναίοι βλέποντες, ὅτι βραδύνει τὸ ναυτικὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου, τὸ ὁποῖον ἐπρόσμενον, καὶ αἱ ζωοτροφίαι ἄρχισαν νὰ τελειώωνεν, βιάζονται νὰ συμβιβασθῶσι μὲ τὰς Ἀθηναίους, ἐξ αἰτίας τοιαύτης μάλιστα· ὁ Σάλαιθος μὲν ἐλπίζων καὶ αὐτὸς πλεον νὰ ἔλθῃ τὸ ναυτικὸν, ἐνοπλίζει τὸ πλῆθος τῶν Μιτυληναίων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο πρότερον ἄνοπλοι, διὰ νὰ κάμῃ μὲ αὐτὰς μίαν ἔξοδον κατὰ τῶν Ἀθηναίων· αὐτοὶ ὅμως, ἀφ' ἧ ἔλαβον ἅπαξ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, δὲν ὑπετάσσοντο πλεον εἰς τὰς διοικητάς των, ἀλλὰ συναθροισόμενοι μεταξύ των, ἐζητήσαν ἀπὸ τὰς πλοσίας, ἢ νὰ ματαδώσῃ τὰς ζωοτροφίας, τὰς ὁποίας εἶχαν αὐτοὶ φυλαγμένας, εἰς ὅλας κοινῶς, ἢ αὐτοὶ θέλωσιν ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων, καὶ θέλωσι παραδώσῃ τὴν πόλιν.

κή. Οἱ δὲ προεσῶτες, βλέποντες ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἐρμὴν τῆ λαῶ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ, ἂν μείνωσιν αὐτοὶ μόνοι ἔξω ἀπὸ τὰς συνθήκας τῶν Ἀθηναίων μέλλεν νὰ κινδυνεύσῃ τὸν ἔσχατον κίνδυνον, συμφωνῶσιν ὅλοι κοινῶς μὲ τὸν Πάχητα, καὶ μὲ ὅλην τὴν στρατιάν τε συμφωνίαν τοιαύτην, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ ἐμβωσιν εἰς τὴν πόλιν πανστρατιᾶ, καὶ νὰ ἀποφασίσεν περὶ τῶν Μιτυληναίων κατὰ τὸ θέλημά των· οἱ δὲ Μιτυληναῖοι νὰ σείλωσι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὸν ἑαυτὸν των, καὶ ἐν ὅσῳ νὰ μὲν ἐπιστρέψωσιν αὐτοὶ ὀπίσω ὁ Πάχης νὰ μὴ κάμῃ ἑδὲν κακὸν εἰς αὐτὰς, μήτε νὰ δέ-

λά πρὸς τὸ, Γόντες; καὶ πρὸς τῆτο ἕκ ἐθέλει ὑπερηδᾶν ὑπὸ τῶν προσεχῶς κωλυόμενον· ἔστιν ἄρ εἰπεῖν, ὡς τὸ μὲν ἀπαρέμφατον καθ' αὐτὸ ἀποδίδεται εἰς τὸ, Δυνατοὶ ὄντες· ὁ δὲ χρόνος ἀναφέρεται εἰς τὸ, Γόντες, ὡς εἰς γνωστικὸν ῥῆμα, καὶ πρὸς μελλοντικὴν μετοχὴν φερόμενον μάλιστα· (ὄρα γραμ. αὐτόθι) ὡς καὶ ἐκ τῆ ἐπομένῃ τῆ, Κινδυνεύσομετες δὴ· οἱ καθ' ὃ ἔδει μὲν καὶ τὸ, Κωλύσειν πρηνεχθῆναι· παρεμπεσόντος δὲ τῆ, Δυνατοὶ ὄντες, μετεσχηματίσθαι εἰς ἀπαρέμφατον, ἀπολαυόντων ἑκατέρων τὸ σφίσι αὐτοῖς

ἴσῃ λῦθεν, οὐκ ἠνέσχοντο, ἀλλ' ἐπὶ τὰς βωμὸς ὅμως καθίζουσι. Πάχης δ' ἀναστήσας αὐτὰς, ὥστε μὴ ἀδικῆσαι, κατατίθεται εἰς Τένεδον μέχρις ἔτι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν δόξην. πέμψας δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀντισσαν τριήρεις προσεκτίσατο, καὶ τὰλλα τὰ περὶ τὸ στρατόπεδον καθίστατο ἢ αὐτῷ ἔδοκει. 5

καθ. Οἱ δ' ἐν ταῖς τεσσαράκοντα ναυσὶ Πελοποννήσιοι, εἰς ἔδει ἐν μάχῃ παραγενέσθαι, πλείοντες, περὶ τε αὐτὴν τὴν Πελοπόννησον ἐνδιέτριψαν, καὶ κατὰ τὸν ἄλλον πλεῖον σχολαῖοι νομισθέντες, τὰς μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηναίους λανθάνουσι, πρὶν δὴ τῇ Δήλῳ προσέσχον. προσμίξαντες 10 δ' ἀπ' αὐτῆς τῇ Ἰκάρῳ καὶ Μυκόνῳ, πυρρῶνται πρῶτον, ὅτι ἡ Μιτυλήνη ἐάλωκε. βεβλόμενοι δὲ τὸ σαφὲς εἶδέναι, κατέπλευσαν εἰς Ἐμβατον τῆς Ἐρυθραίας. ἡμέραι δὲ μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυία ἑπτὰ, ὅτ' εἰς τὸ Ἐμβατον κατέπλευσαν. πυρρῶνται δὲ τὸ σαφὲς, ἐβλεπούοντο ἐκ τῶν 15 παρόντων. καὶ ἔλεξεν αὐτοῖς Τευτίαπλος ἀνὴρ Ἠλεῖος τάδε.

Λ' ἠΑΛΚΙΔΑ, καὶ Πελοποννησίων ὅσοι πάρεσμεν ἄρχοντες τῆς στρατίας, ἐμοὶ δοκεῖ πλεῖν ἡμᾶς ἐπὶ Μιτυλήνην,

πρὶν

τοῖς προσηνῆκον· τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν Θεκυδίδης, παντοῖος τὴν ἰδέαν τῆς λόγου πανταχῇ γίνεται, διαφόρως πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν ῥημάτων, μᾶλλον δ' εἰπεῖν τῶν νοημάτων μεταβαλλόμενος· (1) ἐκ ἠνέσχοντο, ἀλλ' ἐπὶ τὰς βωμὸς ὅμως καθίζουσι] τὸ Ὅμως ἐνταῦθα ἐπάνυτοι περιττὸν ἐστὶ μέρος, συγκαταθετικόν πως ὄν, καὶ ἐκ οἷδ' ὅπως αὐτὸ χρὴ ὀνομάσαι· βέλεται γὰρ εἰπεῖν· ὡς ἐκ ἐπίστευον μὲν τῇ τοιαύτῃ συμβάσει, συνειδότες σφίσι αὐτοῖς ἀδικίαν, καὶ τευθεῖν τὴν καρδίαν αὐτῶν παλλομένην, ἀλλ' ὅμως τῇ τῶν θεῶν βῆθειᾳ πιθεύοντες, καθίζουσιν ἐπὶ τὰς βωμὸς, ἰκέται γινόμεοι.

(10) Πρὶν δὴ τῇ Δήλῳ προσέσχον] ἕως ἔτι τῇ Δήλῳ προσέμιξαν, ἰλάνθανον τὰς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηναίους· ἐν δὲ τῇ Δήλῳ γενομένων, ἐπί-

δέσει, μήτε νὰ ἀνδραποδίση, μήτε νὰ φονεύσῃ τινά· Καὶ ἡ μὲν συνθήκη τοιαύτη ἐγένετο· ὅσοι ὅμως ἐπραγματεύθησαν δρασικώτερα πρὸς τὰς Λακεδαιμονίους τὴν ἀποσασίαν αὐτὴν, εὐθὺς ἰδόντες τὸ ἐράτευμα τῶν ἐχθρῶν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν, ἐκυριεύθησαν ἀπὸ φόβου, καὶ δὲν ἐβασῆσεν ἡ ψυχὴ των νὰ μείνωσιν, ἀλλὰ τέλος πάντων ἀπετίλημθον νὰ καταφύγῃν εἰς τὰς βωμές· ὁ δὲ Πάχης ἀναστῆσας αὐτὰς ἐκεῖθεν μὲ ὑπόσχεσιν ἀσφαλείας, τὰς ἐξείλε νὰ φυλάττωνται εἰς τὴν Τένεδον, μέχρι τῆς τελείας ἀποφάσεως τῶν Ἀθηναίων περὶ τῆς τύχης αὐτῶν· σέλλων δὲ ἐνταύτῳ τριῆρεις καὶ εἰς Ἀντίσσας τὰς ἐκυρίευσεν καὶ αὐτάς, καὶ ἐντεῦθεν διέταπτε τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸ ἐρατόπεδον, καθὼς τὸν ἐφαίνετο εὐλογον.

κζ'. Ο' δὲ Ἀλκίδας μετὰς τεσσαράκοντα ναῦς, ὁποῖος ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ εὐθέως, καὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον πλέων διέτριψε, καὶ τὸ ἄλλο πέλαγος τῆς θαλάσσης μὲ ἀργοπορίαν ἐπέρασεν· ἔφθασεν ὅμως ἕως τὴν Δῆλον χωρὶς νὰ καταλάβωσιν ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας τὴν ἐκστρατείαν τε· φθάσας δὲ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἰκαρον καὶ Μύκονον, μανθάνει τῆς Μιτυλήνης τὴν ἄλωσιν· βεβλόμενος ὅμως νὰ βεβαιωθῇ ἀκριβῶς περὶ τῆς, ἐπλευσε κάτω εἰς τὸ Ἐμβατον τῆς Ἐρυθραίας μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀφ' ἧς αἰχμαλωτίσθη ἡ Μιτυλήνη· πληροφορηθέντες δὲ σαφῶς περὶ τῶν πραγμάτων, ἐσυμβελεύοντο περὶ τῶν πρακτέων κατὰ τὰς περιστάσεις· ἐξ ὧν ὁ Τευτίαπλος ὁ Ἡλείος εἶπε πρὸς τὰς ἄλλας τοιαῦτα.

λ'. Ἀλκίδα, καὶ ἄλλοι Πελοποννήσιοι, ὅσοι διοικῶμεν σήμε-

ἐπύθοντο περὶ αὐτῶν Ἀθηναῖοι· (13) ἡμέραι ἦσαν ἑπτὰ Μιτυλήνη ἐαλωκυῖα] ἰδίωμα τῆς ἑλληνικῆς λέξεως· ἢ Συνέσιος· τρίτη ἦν Αἰσχίνη κειμένω· ὁ ἐστὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Μιτυλήνης (15) ἐκ τῶν παρόντων· ἔτις ὡς εἶχον κατὰ τὰς περιστάσεις.

„πρὶν ἔκπύσθαι γενέσθαι, ὥσπερ ἔχομεν. κατὰ γὰρ τὸ εἰ-
 „κός, ἀνδρῶν νεωσὶ πόλιν ἔχόντων, πολὺ τὸ ἀφύλακτον
 „εὐρήσομεν. κατὰ μὲν θάλασσαν καὶ πᾶν, ἢ ἐκεῖνοί τε ἀνέλ-
 „πισοὶ ἐπιγενέσθαι ἂν τινα σφίσι πολέμιον, καὶ ἡμῶν ἢ ἄλ-
 „λῆ τυγχάνει μάλιστ' ἔσσι. εἰκός δὲ καὶ τὸ πεζὸν αὐτῶν κατ' 5
 „οἰκίας ἀμελέσθαι, ὡς κερρατηκότων, διεσπάρθαι. εἰ ἔν
 „προσπέσοιμεν ἀφνω τε καὶ νυκτὸς, ἐλπίζω μετὰ τῶν ἔνδον
 „(εἴτις ἄρα ἡμῖν ἔστιν ὑπόλοιπος εὐνης) καταληφθῆναι ἂν
 „τὰ πράγματα. καὶ μὴ ἀποκνήσωμεν τὸν κίνδυνον, νομίσαντες ἐκ
 „ἄλλο τι εἶναι τὸ καινὸν τῆ πολέμου, ἢ τὸ τοῖσιν ὅ εἴτις 10
 στρατηγὸς ἐν τε αὐτῷ φυλάσσοιτο, καὶ τοῖς πολεμίοις ἐνορῶν
 ἐπιχειροῖν, πλεῖς ἂν ὀρθοῖτο.

Λά. Ὁ μὲν τσαῦτα εἰπὼν, ἔκ ἐπειθε τὸν Ἀλκίδα.
 ἄλλοι δέτινες τῶν ἀπ' Ἰωνίας φυγάδων, καὶ οἱ Λέσβιοι συμ-
 πλέοντες παρήνυν, ἐπειδὴ τέτοιο τὸν κίνδυνον φοβεῖται, τῶν 15
 ἐν

(1) Ὡσπερ ἔχομεν] ἔτις ὡς ἔχομεν δυνάμεως, ἢ καταστάσεως·
 ἀναφέρεται δὲ τῆτο ἔχι πρὸς τὸ Ἐκπύσθαι γενέσθαι, ἀλλὰ πρὸς
 τὸ Πλεῖν· (2) πολὺ τὸ ἀφύλακτον εὐρήσομεν] οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι,
 φησὶ, ἡρηκότες ἤδη τὴν πόλιν, ἀμελέσθαι κατὰ τὰς οἰκίας διέ-
 σπαρνται, μηδένα ἔχοντες ἀντικείμενον· τὸ δὲ ναυτικὸν αὐτῶν καὶ
 μᾶλλον ἐν ἀμελείᾳ διατελεῖ, μηδένα πολέμιον ἔξωθεν προδεχόμενον
 ἂν ἐπιέναι· ἡμεῖς δὲ ἐκ τῆ περιόντος ἰσχύομεν ταύτη· (10) τὸ και-
 νὸν τῆ πολέμου] τὸ στρατήγημα, τὸ παρὰ δόξαν καὶ ἀφύλακτοις τοῖς
 πολεμίοις ἐπιπεσεῖν, καὶ τῆς νίκης τυχεῖν· ὁ καινὸν (τὸ ἀφύλακ-
 τοις ἐπιπεσεῖν) εἴτις στρατηγὸς αὐτὸς μὲν φυλάττοιο μὴ παθεῖν,
 τοῖς δ' ἐναντίοις ἐπιχειροῖν ποιεῖν, παρατηρῶν αὐτὸς ἀφύλακτος,
 καταφθῶναι ἂν μάλιστ' ἔσσι ὀφείλει μὲν ὁ στρατηγὸς τὸ και-
 νὸν τῆ πολέμου διώκειν, ἀφ' ἑαυτῆ μὲν ἀποπεμπόμενος μὴ παθεῖν,
 τοῖς

μερον τὸ στρατεύμα τῆτο, ἐγὼ εὐρίσκω εὐλογον νὰ πλεύσω-
 μεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Μιτυλήνην, καθὼς εὐρισκόμεθα, πρὸ
 τῆ νὰ μάθωσι τὴν ἐκστρατείαν ἡμῶν οἱ πολέμιοι· Ἐπειδὴ ἔπεται
 νὰ τῆς εὐρωμεν χωρὶς φύλαξιν καὶ προσοχὴν, ὡς ἤδη κυριεύ-
 σαντας τὴν πόλιν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς θαλάσσης τὸ μέρος,
 ὅθεν καὶ αὐτοὶ δὲν ἐλπίζουσι νὰ ἔλθῃ ἐδεμῖα δύναμις κατ' αὐ-
 τῶν, καὶ ἡμεῖς ἔχομεν μίαν δύναμιν ὑπερέχουσαν· ἔπεται δὲ
 πρὸς τέτοις, ὅτι καὶ τὸ πεζὸν στρατεύμα τῆ ἐχθρῶ νὰ εἶναι διε-
 σπαρμένον εἰς τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ νὰ κατθικῶσιν ἐλεῖχω-
 ρίς προσοχῆς ἐμπιστεύόμενοι εἰς τὴν νίκη των· ἂν λοιπὸν τοὺς
 πατήσωμεν ἐξαίφνης καὶ διὰ νυκτὸς, ἐλπίζω, ὅτι θέλομεν κυ-
 ριεύσῃ τὴν πόλιν, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν ἑνδον Μιτυληναίων,
 ἂν εἰνάι τινες ἔχοντες ἔτι κλίσειν καὶ εὐνοίαν πρὸς ἡμᾶς· ἄς μὴ
 φοβηθῶμεν τὸν κίνδυνον, εἰδότες, ὅτι τῆτο εἶναι καὶ ὄχι ἄλλο
 τὸ στρατήγημα τῆ πολέμου, τὸ ὅποσον λαμβάνει πολλάκις ἐκ-
 βασιν εὐτυχῆ, ὅταν ὁ στρατηγὸς μὲ τὸ ἓνα ὄμμα μὲν φυλάτ-
 τη τὸν ἑαυτόν τε εἰς τὸ νὰ τὸ ἀποφύγῃ ἐνεργούμενον ἀπὸ μέρος
 τῶν πολεμίων, μὲ τὸ ἄλλο δὲ παρατηρῆ τῆς ἐχθρῶς, καὶ ἐν-
 τεῦθεν κερδαίνων αὐτὸς τὸν καιρὸν, τὸ ἐνεργῆ κατ' ἐκείνων.

λά. Ὁ μὲν Τευτίαπλος αὐτὴν μὲν τὴν γνώμην ἔδειξε,
 δὲν ἐδύνατο ὅμως νὰ καταπέισῃ τὸν Ἀλκίδα· ἄλλοι δέ τινες
 ἐξόριστοι ἀπὸ τὴν Ἰωνίαν καὶ οἱ συμπλέοντες Λέσβιοι, τὸν ἐπα-
 ρα-

τοῖς δὲ πολέμοις, εἶπη παρεῖκοι ἐπιτίθεσθαι, καὶ κατορθῆν· τῆτε
 δὲ γενομένης, ἀριστεύει ἐν τοῖς πολέμοις κατὰ τῶν ἐναντίων ἀπὸ
 τῶν στρατηγημάτων εὐδοκιμῶν.

(14) Συμπλέοντες] ποτέροις, τοῖς φουγάσι; ἢ τοῖς Πελοποννη-
 αίοις; τὸ δεύτερον πιθανώτερον· ἢ καὶ ἀμφοτέροις πρὸς τὸ παρόν·

ἐν Ἰωνίᾳ πόλεων καταλαβεῖν τινα, ἢ Κύμην τὴν Αἰολίδα, ἄπως ἐκ πόλεως ὀρμώμενοι, τὴν Ἰωνίαν ἀποσήσωσιν. ἐλπίδα δ' εἶναι ἔδεν γὰρ ἀκυσίως ἀφίχθαι. καὶ τὴν πρόσδοον ταύτην μεγίστην ἔσαν Ἀθηναίων ἢν ὑφέλωσι, καὶ ἅμα ἦν ἐφορμῶτιν αὐτὲς σφίσι δαπάνη γίνεσθαι, πείσειν τε οἶεσθαι 5 καὶ Πισσέτην, ὡσεὶ ξυμπολεμεῖν. ὁ δὲ ἔδεν ταῦτα ἐνεδέχετο, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον τῆς γνώμης εἶχεν, ἐπειδὴ τῆς Μιτυλήνης ὑπερήκει, ὅτι τάχιστα τῇ Πελοποννήσῃ πάλιν προσμίξαι.

λβ' Ἄρα δὲ ἐκ τῆς Ἀμβάτε παρέπλει. καὶ προσχῶν Μιουήσῃ τῇ Τηίων, τὲς αἰχμαλώτους, ἔς κατὰ πλεῖν εἰλήφει, ἀπέ- 10 σφαξε τὲς πολλὰς, καὶ ἐστὴν Ἐφεσον καθορμισαμένους αὐτῆς, Σαμίων τῶν ἐξ Ἀναίων ἀφικόμενοι πρέσβεις ἔλεγον, καὶ καλῶς

τὴν

(2) ὀρμώμενοι] ἐρημητήριον ἔχοντες, ἀφ' ἧς ἀφίκασθαι ἀν τὴν Ἰωνίαν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ποιήσειαν. (3) ἐλπίδα δὲ εἶναι ἔλεγον οἱ ξυμπλέοντες. (3) ἔδεν γὰρ ἀκυσίως ἀφίχθαι] πόθεν δέ, φησὶν εὐέλπις ἢ τῶν Ἰώνων ἀπόσασις; ἢ ὅτι ἐκόντες ἡμᾶς προδέξονται. ἢ δὲ περίοδος ἀσαφής, καὶ τὸ Οὐδὲν γραφόμενον Οὐδενί, βέλτιον εὐοδῆται. εἶδεν παραφράσεως ταύτην κατὰ τοῦ νέου τῆς Συγγραφέως, ἐξομαλιωθήσεται. οἶον, ἔδεν γὰρ ἐκυσίως (ἐκείνων) ἀφίχθαι. τῆς ἔστιν, ἔδεν τῶν Ἰώνων ἀκυσίως ἢ μὴ δεξομένῳ ἡμᾶς ἀφίξόμεθα. ἢ οἷς ἂν ἡμᾶς πάντες θέξοιντο. ἢ ἢ ἔτως, ἔδεν μέρος εἶτ' ἐν ἔδεμία πόλις Ἰωνική βία ἡμῖν προσχωρήσει, ἀλλ' ἐκυσίως ἀντομολήσασσι πρὸς ἡμᾶς. τὸ γὰρ ἀφίχθαι ἀντὶ ἀφίξεσθαι εἰληπται. ὅπως δὲ παρακειμένῳ χρόνῳ ἐχρήσατο κἀνταῦθα, ὡσπερ καὶ ἀλλαχῆ, αὐτὸς ἂν εἰδείη. (5) ἐφορμῶσιν αὐτὲς] τὸ χωρίον τῆτο πλεῖστα πράγματα παρέσχε τοῖς ἐντυχῆσι ποτὲ. οἱ μὲν γὰρ τὸ Ἐφορμῶσιν πρὸς τῆς Πελοποννησίς ἀναφέρουσι, καὶ ὀριστικὸν ῥῆμα βάλονται. οἱ δὲ εἰς τῆς Ἀθηναίων ἀποδιδόασι μετοχικῶς ἐκλαμβάνοντες. καὶ οἱ μὲν Ἐφορμῶν σχηματίζουσι, οἱ δὲ Ἐφορμῶν (ὃ ἐκάτερον πολλῶν διενήνοχεν. ἐκατέρως) τὸ δ' αὖ, αὐτὲς, ἄλλος μὲν αὐτοῖς γράφει, ἕτερος δὲ αὐτῆ. ξύμπαντες δὲ ἐμόνον πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοῖς ἀξύμφωνα φθέγγονται, ἔς ἡμεῖς ἐν τῷ παρόντι παρέντες, λέξομεν τὸ ἡμῖν παριστάμενον, τὴν δ' ἀπλευρῆσαν βαδί-